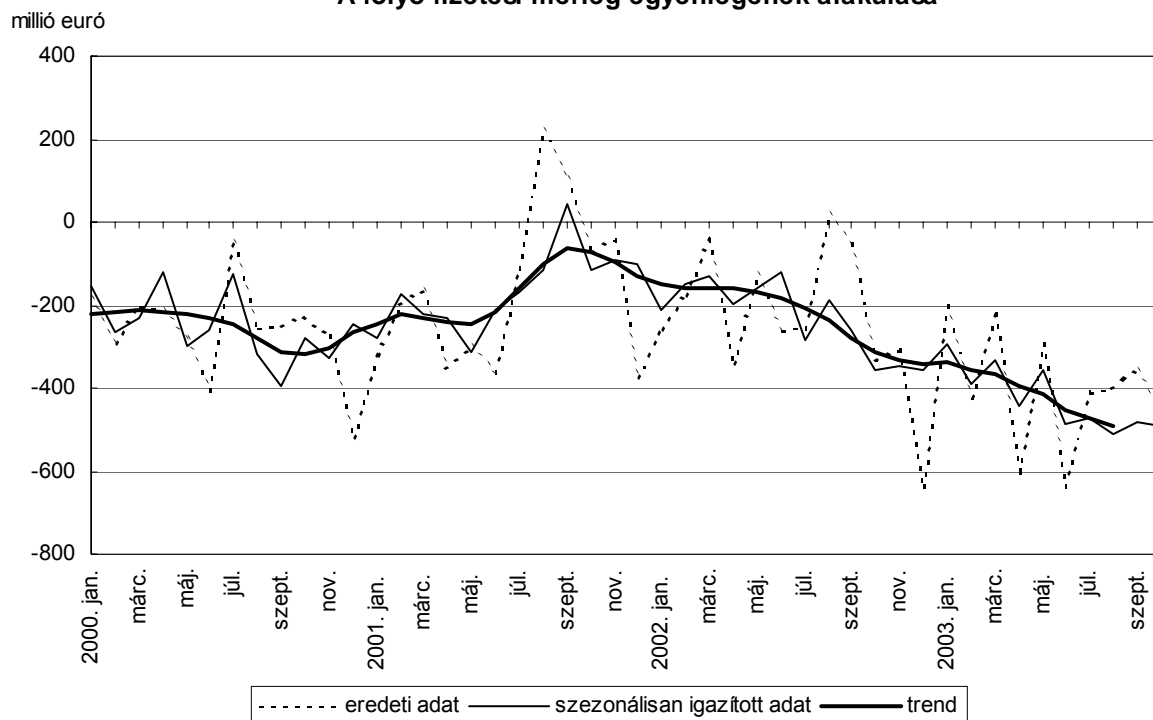

A fizetési mérleg alakulása a 2003. októberi adatok alapján

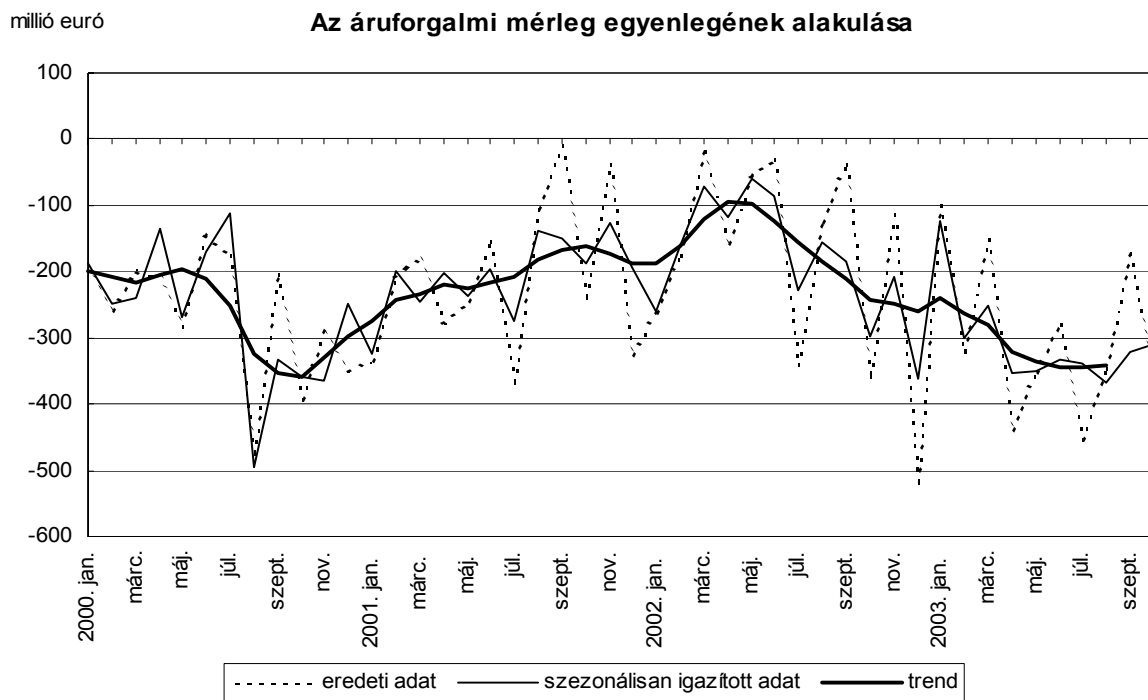
2003-tól a publikáció súlypontja a havi adatokról a negyedéves adatokra helyeződik át. Havonta a T+30. munkanapon – a nemzetközi tartalékokra vonatkozó statisztikák mellett – csak a főbb aggregátumokból álló fizetési mérleget közöljük, állományi adatokat – az eddigi gyakorlattól eltérően – nem. A részletes fizetési mérleget, valamint a külfölddel szembeni követelés- és tartozásállomány adatait – az eddig megszokott formában – csak negyedévente és évente állítjuk össze és tesszük közzé az MNB honlapján a tárgyidőszakot követő negyedév végéig. Az új publikációs renddel az adatfelülvizsgálati gyakorlatunk is megváltozik. A havi adatok a negyedéves és éves adatok megjelenésekor illetve azok revíziójakor rendszeresen módosulni fognak. A negyedéves adatokat éven belül nem fogjuk módosítani, azokhoz csak az éves statisztika közlésekor illetve az éves adatok revíziójakor fogunk hozzájárulni. Az éves adatokat kétszer fogjuk felülvizsgálni: a tárgyévét követő 15.hónapban, valamint egy évvel ezt követően. Bővebben lásd: http://www.mnb.hu/dokumentumok/fm_modszertan_2003_hu.pdf

2003. októberben 469 millió euró hiánnyal zárt a folyó fizetési mérleg. A szezonális hatások kiszűrésével számított egyenleg az előző hónaphoz viszonyítva lényegében nem változott. Ennek kialakulásában egyaránt szerepet játszott a reálgazdasági tranzakciók javulása, valamint a jövedelem és transzfermérleg romlása. A reálgazdasági tranzakciók szezonálisan kiigazított mérlegének mind az áru-, mind pedig a szolgáltatásforgalmi részeleme már második egymást követő hónapban kedvezőbb képet mutat az előző havi adatnál. Ugyanakkor romlás tapasztalható a jövedelem és a transzfermérleg összetevőinél. A nem adósságeneráló finanszírozáson belül a külföldiek magyarországi közvetlen befektetései értéke 132 millió euró, ami ebben az évben a harmadik legnagyobb beáramlás volt. Ugyanakkor a magyar rezidensek külföldön jelentős - 714 millió eurós - külföldre irányuló tőkebefektetést hajtottak végre, ez a magyar vállalatok folytatódó regionális terjeszkedését mutatja. Ez utóbbi magyarázza, hogy októberben a nem adósságeneráló finanszírozáshoz kapcsolódóan jelentős forráskiáramlás történt.

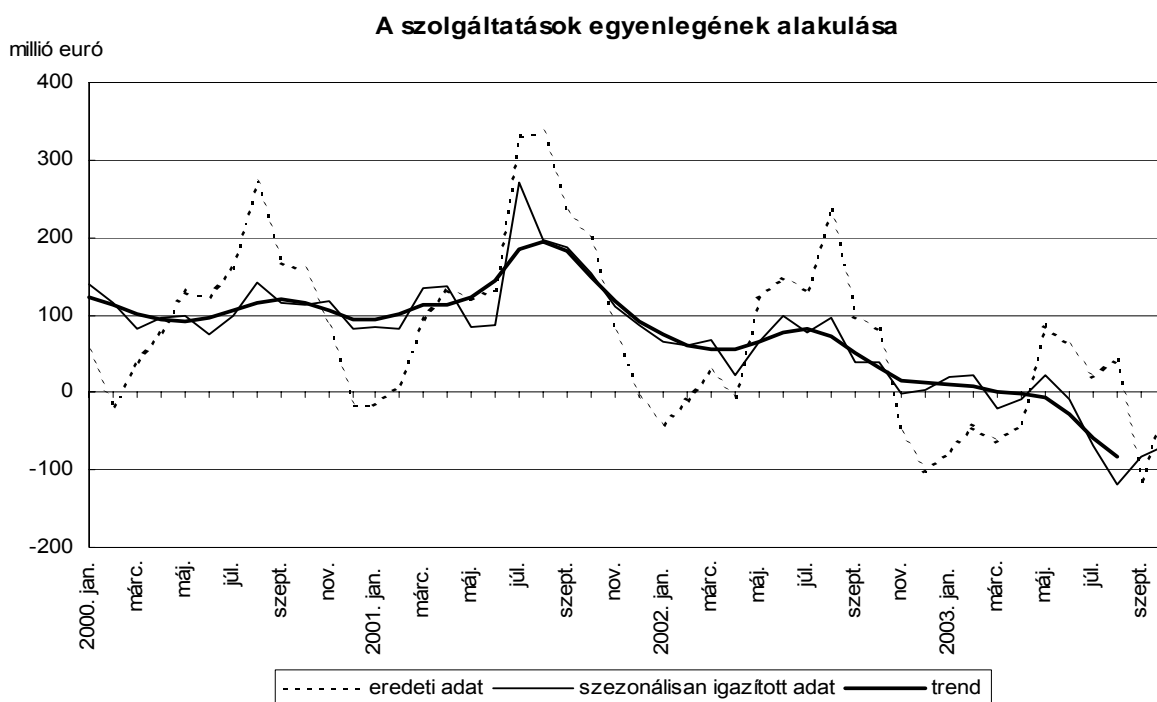
A folyó fizetési mérleg egyenlegének alakulása

2003. októberben az áruforgalom egyenlegének kiadási többlete 3516 millió euró export és 3884 millió euró import egyenlegeként alakult ki. A hiány a szezonálisan kiigazított adatok alapján 14 millió euróval csökkent az előző hónaphoz képest, míg a tavaly októberinél 11 millió euróval lett nagyobb. Az év tizedik hónapjában mind az export, mind az import értéke lényegében változatlan az előző hónaphoz képest. Függetlenül a száraz alakulásától, az egyenleg idősorában az októberi adat kis mértékű javulást mutat.

Októberben a szezonálisan kiigazított adatok alapján továbbra is csökkent a szolgáltatások deficitje az előző két hónaphoz képest. A szolgáltatások mindkét részmérlegének javult az egyenlege, az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások hiánya csökkent, illetve nagyobb bevételek mellett az idegenforgalmi többlet kis mértékben növekedett.

A kiigazított adatok alapján októberben a tőkebefektetésekhez kapcsolódó jövedelemáramláson belül mind a profitjellegű nettó kifizetések, mind pedig az adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó nettó kamatkiadások mértéke növekedett az előző hónaphoz viszonyítva.

A viszonzatlan folyó átutalások egyenlege októberben 31 millió euró bevételi többlettel zárt.

Októberben a nem adóssággeneráló finanszírozás formájában megjelenő tőkemozgások egyenlege 576 millió euró forráskiáramlást mutatott, ami lényegében a magyarok jelentős - 714 millió eurós - külföldre irányuló befektetései miatt következett be, míg a külföldiek magyarországi befektetései 132 millió eurót tettek ki. A tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetéseknél jelentkező nettó forgalom 7 millió euró forrásbeáramlást mutatott.

2003. október végén a jegybanki tartalékok értéke 10,8 milliárd euró volt.

A folyó fizetési mérleg alakulása

Millió euró

	2002				2003			
	aug.	szept.	okt.	jan-okt.	aug.	szept.	okt.	jan-okt.
1. Áruk, egyenleg	-127	-38	-360	-1570	-347	-172	-368	-2989
1.1. Export	2634	3242	3355	30775	2709	3460	3516	30777
1.2. Import	2761	3280	3715	32344	3056	3631	3884	33766
2. Szolgáltatások és jövedelmek, egyenleg	106	-53	-13	-664	-91	-238	-132	-1484
2.1. Szolgáltatások*, egyenleg	235	99	83	789	41	-113	-10	-140
2.1.1. Export	804	707	756	6985	708	864	775	7059
2.1.2. Import	569	608	673	6197	667	977	784	7199
2.2. Jövedelmek, egyenleg	-128	-151	-96	-1453	-132	-125	-122	-1344
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-37	-93	-65	-656	-51	-52	-121	-707
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-101	-66	-46	-926	-91	-84	-18	-749
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	10	8	15	130	9	11	16	112
3. Viszonyatlan folyó átutalások, egyenleg	42	38	39	408	36	53	31	459
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	21	-53	-334	-1825	-402	-357	-469	-4014
5. Nem adósságeneráló finanszírozás, egyenleg	247	-6	24	838	173	113	-576	149
5.1. Részvény és egyéb tulajdonosi részesedés, egyenleg	259	39	77	961	106	49	-583	-261
5.1.1. Külföldön, egyenleg	-39	-31	-15	-156	-13	7	-714	-1247
5.1.2. Magyarországon, egyenleg	298	71	92	1116	120	42	132	986
5.2. Portfólió befektetések, tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, egyenleg	-12	-45	-53	-123	66	64	7	409
*- ebből: Idegenforgalom, egyenleg	239	146	147	1478	152	114	110	1067
bevétel	393	320	309	3015	326	290	276	2576
kiadás	154	174	162	1537	174	176	166	1509

N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2003									
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.
1. Áruk, egyenleg	-123	-300	-251	-352	-351	-334	-339	-369	-322	-308
1.1. Export	3038	3026	3067	3036	3027	3025	3049	3143	3206	3194
1.2. Import	3276	3274	3313	3358	3425	3278	3395	3598	3535	3537
2. Szolgáltatások és jövedelmek										
2.1. Szolgáltatások										
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	152	110	107	103	104	176	49	37	72	80
bevétel	301	250	242	257	251	293	220	193	235	243
kiadás	140	139	133	152	145	134	162	147	162	162
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-145	-76	-121	-132	-45	-139	-138	-170	-158	-137
bevétel	443	387	468	432	447	392	458	444	486	475
kiadás	544	519	562	550	546	562	590	600	623	616
2.2. Jövedelmek										
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-68	-74	-63	-67	-62	-71	-60	-67	-63	-73
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-80	-74	-77	-60	-42	-95	-70	-88	-67	-78
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	10	9	7	11	11	12	9	11	15	15
3. Viszonyatlan folyó átutalások, egyenleg	44	32	50	57	71	41	44	36	53	31
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-293	-390	-331	-444	-354	-486	-470	-513	-484	-489

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2002											
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szep.	okt.	nov.	dec.
1. Áruk, egyenleg	-259	-160	-70	-117	-59	-85	-228	-155	-185	-297	-207	-361
1.1. Export	2973	3092	3131	3172	3126	3106	3028	3069	3117	3053	2953	2919
1.2. Import	3261	3320	3200	3294	3158	3257	3183	3175	3328	3359	3283	3191
2. Szolgáltatások és jövedelmek												
2.1. Szolgáltatások												
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg												
bevétel	188	161	138	157	168	147	153	122	104	118	95	124
kiadás	309	321	307	303	308	274	305	256	265	276	249	277
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg												
bevétel	170	165	165	147	138	140	147	130	160	157	155	155
kiadás	-92	-91	-80	-130	-71	-24	-91	-23	-60	-81	-112	-137
2.2. Jövedelmek												
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	392	383	368	337	346	467	411	410	389	431	373	459
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	462	480	447	484	466	477	486	468	479	504	497	539
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg												
2.2.3.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-60	-55	-64	-65	-70	-65	-65	-66	-73	-62	-66	-60
2.2.3.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-81	-79	-106	-81	-109	-85	-99	-106	-64	-78	-108	-77
2.2.3.3. Munkajövedelmek, egyenleg	14	13	13	15	15	14	7	11	12	14	11	14
3. Viszonylatlan folyó átutalások, egyenleg	73	19	53	34	36	31	43	42	38	39	28	39
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-211	-148	-128	-197	-161	-119	-284	-187	-259	-356	-346	-355

* * * * *

Tájékoztatásul közöljük, hogy 2003. október hónapban az euró átlagos árfolyama 255,47 a dollár átlagos árfolyama 218,46 forint volt.

A 2003. harmadik negyedévi fizetési mérleg, a július-szeptember havi adatok első revíziója, valamint a szeptember végi állományi adatok 2003. december 30-án, a 2003. novemberi fizetési mérleg 2004. január 14-én jelenik meg.

* * * * *

a) Módszertani megjegyzések a szezonálisan kiigazított adatokhoz:

A folyó fizetési mérleg összetevőire elvégzendő szezonális kiigazítás 2003 folyamán az alábbi módszerrel történik:

- 1) A folyó fizetési mérleg összetevőinek szezonális kiigazítása az Eurostat ajánlásaival összhangban a Demetra interface-n belül a SEATS TRAMO software-rel történik.
- 2) Az *ünnepnapok* hatását a magyarországi ünnepnapokra elkészített beépített változó segítségével, a *munkanaphatást* pedig két regresszós változó felhasználásával szűrjük ki.
- 3) A *kiugró értékek* azonosítása az alapbeállítás szerint történik, mind a három outlier- típus azonosítását megengedve.
- 4) Az adatok egységes tartalommal 1995-től állnak rendelkezésre, ezért az idősorokat ettől az évtől igazítjuk. A revízió csökkentése érdekében egy éven keresztül ugyanazt a modellbeállítást alkalmazzuk. A megjelenő publikációkban a program által számolt trend helyett a szimmetrikusan a centrumtól távolodva csökkenő súlyú öthavi ($Y_t = 1/9 * X_{t-2} + 2/9 * X_{t-1} + 3/9 * X_t + 2/9 * X_{t+1} + 1/9 * X_{t+2}$) mozgóátlagot szerepeltetjük.
- 5) Az egyenlegekre nézve direkt kiigazítást alkalmazunk, ami annyit jelent, hogy az eredeti adatokból képzett egyenleg sorokra közvetlenül végezzük el a szezonális kiigazítást. Ebből következően az összetevők szezonálisan kiigazított adataiból nem állítható elő az egyenleg szezonálisan kiigazított adata.

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

- 1) A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Pénzügyi adatok/Statistika címszó alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001 júniusától” található (www.mnb.hu).

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY